

कथमकामात्मतासंभवतितत्राह अन्वीक्षेतेति स्वधर्मेःविशुद्धचित्तःसन् देहिनांविषयेषुसत्यत्वाभिनिवेशेनयेसर्वेआरंभाः तेषांफलवैपरीत्यंपश्ये
त् एवंफलवैपरीत्यादकामःस्यात् ॥ २ ॥ किंचकाम्यविषयाणांमिथ्यात्वादपीत्याह सुप्तस्येति विफलःअर्थशून्यःअत्रैवंप्रयोगःइन्द्रियैर्बाबहि
र्नानाबुद्धिःसाविफला नानात्मकत्वात् ऐन्द्रियकत्वात् मनोजन्यस्वप्नमनोरथवदिति ॥ ३ ॥ मोक्षार्थीनप्रवर्तेततत्रकाम्यनिषिद्धयोः नित्यनैमि
त्तिकेकुर्यात्प्रत्यवायजिहासया इतिस्मृतिः अतःप्रवृत्तंकाम्यंकर्मत्यजेनिवृत्तंनित्यनैमित्तिकमेवकुर्यात् आत्मविचारेतुसम्यक्प्रवृत्तोनिवृत्तकर्म
चोदनामपिनाद्रियेत ॥ ४ ॥ किंच यमानहिंसादीन्अभीक्षणमादरेणसेवेत शौचादींस्तुनियमान् कचिद्यदाशक्तिस्तदाआत्मज्ञानाविरोधेन यमा
नृद्वादशनियमांश्चैकोनविंशोऽध्यायेवक्ष्यति किंचयमेष्वप्यादरंपरित्यज्यगुरुमुपासीतेत्याह मदभिज्ञमिति मादात्मकंमद्रूपम् ॥ ५ ॥ गुरुसेवकस्य

अन्वीक्षेतविशुद्धात्मादेहिनांविषयात्मनाम् ॥ गुणेषुतत्त्वध्यानेनसर्वारंभविपर्ययम् ॥ २ ॥ सुप्तस्यविषया
लोकोध्यायतोवामनोरथः ॥ नानात्मकत्वाद्विफलस्तथाभेदात्मधीर्गुणैः ॥ ३ ॥ निवृत्तंकर्मसेवेतप्रवृत्तंमत्प
रस्यजेत् ॥ जिज्ञासायांसंप्रवृत्तोनाद्रियेत्कर्मचोदनाम् ॥ ४ ॥ यमानभीक्षणंसेवेतनियमान्मत्परःकचित्
॥ मदभिज्ञंगुरुंशांतमुपासीतमदात्मकम् ॥ ५ ॥ अमान्यमत्सरोदक्षोनिर्ममोदृढसौहृदः ॥ असत्त्वरोर्यजिज्ञा
सुरनसूयुरमोघवाक् ॥ ६ ॥ जायापत्यगृहक्षेत्रस्वजनद्रविणादिषु ॥ उदासीनःसमंपश्यन्सर्वेष्वर्थमिवात्मनः
॥ ७ ॥ विलक्षणःस्थूलसूक्ष्मादेहादात्मेक्षितास्वदृक् ॥ यथाऽग्निर्दारुणोदाह्यादाहकोऽन्यःप्रकाशकः ॥ ८ ॥

धर्मानाह अमानीति दक्षः अनलसः निर्ममः जायादिषुममताशून्यः गुरौतुदृढसौहृदः असत्वरः अव्यग्रः अमोघवाक् व्यर्थालापरहितः एता
न्येवशिष्यस्यलक्षणानिज्ञेयानि ॥ ६ ॥ ननुस्वजायादिषुकथंनिर्ममःस्यात्तत्राह जायेति औदासिन्यहेतुंविवेकंदर्शयति आत्मनोऽर्थप्रयोजनं
सर्वत्रसममिवपश्यन्निति अयंभावः सर्वदेहेष्वात्मनएकत्वाज्जायादिदेहेऽस्मिंश्चदेहेआत्मनोऽर्थःसुखादिःसमएव केनविशेषेणैतेष्वेवममत्वाभि
निवेशइत्येवमुदासीनःसन्गुरुंप्रपद्येतेति ॥ ७ ॥ अहोकोऽसौदेहादिव्यतिरिक्तआत्मा यस्यैक्यादर्थः सर्वेषुसमःस्यात्तमाह विलक्षणइति स्थूल
सूक्ष्मदेहद्वयादात्माऽन्यः यतोविलक्षणः द्वेधावैलक्षण्यंदर्शयति ईक्षितास्वदृगिति द्रष्टाहिदृश्याद्विलक्षणः स्वप्रकाशश्च जडाद्विलक्षणः तयोरन्य
त्वेदृष्टांतः यथाऽग्निर्दाहकःप्रकाशकश्च दाह्यात्प्रकाश्याच्चदारुणःकाष्ठादन्यस्तद्वदिति ॥ ८ ॥